

Yhdyskunnan palvelualueen palvelusuunnitelma vuodelle 2026

Yhdyskuntalautakunta 02.12.2025
935/00.01.02/2025

Valmistelijat talouspäälikkö Kari Auvinen ja yhdyskuntajohtaja Tiia Levonmaa

Kunnanvaltuusto päätti kokouksessaan 26.11.2025 talousarvion vuodelle 2026. Valtuuston talousarviopäätöksen jälkeen kunnanhallitus ja lautakunnat hyväksyvät hallintosäännön mukaisesti palvelusuunnitelmat, joilla pannaan toimeen kunnanvaltuuston hyväksymä talousarvio. Kunnanhallituksen, lautakuntien ja muiden toimielinten toiminnan on perustuttava valtuuston päättämiin talousarviomäärärahoihin ja tekstikirjauksiin.

Palvelusuunnitelmakäsittelyllä valtuuston hyväksymä lautakunnan määräraha- ja tuloarviokokonaisuus jyvitetään toimielimen alaisille tehtävä- ja vastuualueille. Esityslistan liitteissä on esitetty eriteltyinä

- käyttötalouden ulkoiset määrärahat ja tuloarviot vastuualueittain
- sisäiset määrärahat ja tuloarviot + vyörytyserät
- listaus toimielimen tehtävä- ja vastuualueiden esihenkilöistä.

Yhdyskuntalautakunnan alaisen palvelusuunnitelman tehtäväalueille on laadittu kuntastrategiaan perustuvat talousarviotavoitteet. Palvelusuunnitelmassa esitetään myös tehtäväalueiden keskeisimmät vuoden 2026 palveluihin ja toiminnan järjestämiseen liittyvät painopisteet/toimenpiteet:

Yhdyskunnan hallinto ja alueelliset palvelut/ kehittämishankkeet

Kuntakeskuksen kehittämisessä keskitytään asemakaavoittamiseen sekä kaavoitettujen tonttien rakentumisen edistämiseen. Sääksjärven kehittämishankkeessa viedään keskeisiä asemakaavoja eteenpäin ja aloitetaan Sääksjärven aseman suunnittelu yhdessä valtion kanssa. Lisäksi tehdään tarkastelut sekä kaavoituksen ja rakennusvalvonnan kokonaisresursseista ja palvelupoluista sekä kiinteistönhoidon, siivouksen ja yleisten alueiden palvelutarpeista

Tilat ja rakennuttaminen

Sote- ja pelastuskiinteistöjen yhtiöittämisen myötä Pirkanmaan hyvinvointialueelle vuokratut kiinteistöt siirtyvät uudelle perustettavalle Kuntakiinteistöt Oy:lle. Uuden yhtiön perustamisen jälkeen näiden kiinteistöjen ylläpito siirtyy yhtiölle. Peruskunta tarjoaa yhtiölle kiinteistönhoidon palvelut vuoden alussa siirtymäkaudella ennen kuin yhtiö saa palvelut kilpailutettua. Ylläpitokulujen pienentämiseksi tarkastellaan kiinteistöjen myyntiä kiinteistö- ja toimitilaohjelman päivityksen yhteydessä. Toteutetaan vähintään yksi esteettömyyskartoitus kunnan kiinteistössä. Saikan alueelle valmistuu kaksi uutta liikuntapaikkaa, Kennäspuiston peliareena ja Ruskea-ahteen kenttä. Ruskea-ahteen kentälle haetaan AVI:lta valtionavustusta. Tykkilumiladun tekeminen mahdollistetaan edelleen talvikaudelle 2026–2027.

Yhdyskuntalautakunnan talousarvioesityksessä kohdentamaton 50 000 euron leikkaus tilat ja rakennuttamisesta esitetään kohdennettavaksi kunnossapidon kustannuspaikalle. Säästö saadaan, kun Hakkarin koulun vanhaa viipale-rakennusta ei suunnitelmista poiketen muuteta vielä vuoden 2026 aikana, koska rakennusta tarvitaan Hakkarin koulun peruskorjauksen aikana koulun väistötilana.

Tontti- ja mittauspalvelut

Kunnan maanhankintaa jatketaan pitkäjänteisesti strategisen yleiskaavan ja maapoliittisen ohjelman linjauksien mukaisesti. Neuvottelut keskitetään erityisesti painopistealueille joukkoliikenteen laatukäytävän vaikutuspiirissä ja muilla kunnan kehittämisen kannalta tärkeiksi arvioituilla kasvusuunnilla. Asuntotontit luovutetaan tontinluovutusohjelman mukaisesti.

Infrapalvelut

Infrasuunnittelussa ja -rakentamisessa toteutetaan investointiohjelman mukaisia kohteita, joissa toteutetaan kaavoitusohjelmaa sekä palvellaan tontinluovutusohjelman tarpeita. Junaliikenteen pyöräpysäköintiä tukevaa katetun pyöräpysäköinnin pilottihanketta edistetään yhdessä Lempon Parkin kanssa. Junaliikenteen liityntäpysäköinnin sujuvuutta ja turvallisuutta seurataan ja pyritään parantamaan. Palvelubussin palvelutason riittävyttä ja siitä saatavaa palautetta seurataan toimintavuoden aikana aktiivisesti. Katujen talvikunnossapito kilpailutetaan. Katujen kunnossapidossa panostetaan suunnitelmalliseen ja vaikutuksiltaan merkittävien hulevesirakenteiden ylläpito- ja korjaustöihin.

Maankäytön suunnittelu

Painotamme yhdyskuntarakenteen täydentämistä nauhataajamassa ja joukkoliikenteen äärellä. Tehostetaan nykyinfran käyttöä ja pyritään vaikuttamaan kulkutapojen muutokseen. Kaavoitetaan monipuolisesti niin asunto- ja toimitilavarantoa kuin palvelutonttejakin. Käynnistetään strategisen yleiskaavan päivittäminen.

Rakennus- ja ympäristövalvonta

Rakennusvalvonnassa jatketaan asiakaspalvelun kehittämistä ja lupakäsittelyn sujuvoittamista. Rakennusjärjestyksen päivitys saatetaan päätökseen vuonna 2026. Ympäristönsuojelussa toteutetaan ympäristön seurantaan ja tilaan liittyviä edistämistoimia mm. kunnan luonnon monimuotoisuusohjelmaan ja pohjavesialueiden suojelusuunnitelmaan perustuen

Vuoden 2026 talousarvion valmisteluprosessin yhteydessä on korostettu myös ilmastovaikutteisten asioiden tunnistamista jokaisen toimielimen palvelusuunnitelmista. Ilmasto- ja energiajärkeä -kärkihankkeessa eri palvelualueet ja tytäryhtiöt ovat tunnistaneet toimia, joilla on vaikuttavuutta eri päästösektoreiden CO₂-päästöjen alenemaan. Merkittävimmät toimet kohdistuu seuraaviin päästösektoriluokkiin

- kaukolämpö, kulutussähkö ja muu lämmitys
- tie- ja raideliikenne
- hiilinielut ja ilmastomuutokseen sopeutuminen

Jotta jokainen palvelualue tiedostaa oman roolinsa yhteisessä ilmastotyössä, merkittävimmät toimet ohjeistetaan kirjaamaan näkyviin vuoden 2026 palvelusuunnitelmiin. Osa tunnistettavista ilmastotoimista voi olla myös sellaisia, joiden eurovaikutusta tai päästöäleneman vaikutusta ei voida vielä tässä vaiheessa todentaa.

Yhdyskuntalautakunnan alaisessa toiminnassa on tunnistettu esimerkiksi seuraavat ilmastotoimet:

Tieliikenteen päästöt

Tieliikenteen päästöt ovat suurin kasvihuonepäästöjen lähde Lempäälän kunnassa. Tieliikenne ja työkoneet vastaavat yhteensä yli puolta (52,5 %) päästöistä. Tärkeimpänä kunnan toimena tähän on kulkutapamuutoksen mahdollistaminen ja nopeuttaminen.

Tontti- ja mittauspalvelut:

- Strateginen maanhankinta joukkoliikenteen laatukäytävän vaikutusalueelta (nauhataajama, Sääksjärvi ja Marjamäki)

Maankäytön suunnittelu:

- Panostetaan yhdyskuntarakenteen täydentämiseen nauhataajamassa ja joukkoliikenteen äärellä. Tällä pyritään sekä nykyinfran tehokkaampaan käyttöön että vaikuttamaan kulkutapojen muutokseen.
- Yhteishankkeena Väyläviraston kanssa Sääksjärven aseman suunnittelu.

Infrapalvelut:

- Parannetaan kävelyn ja pyöräilyn olosuhteita sekä houkuttelevuutta kulkumuotona.
- Junaliikenteen pyöräpysäköinnin kehittäminen pilottihankkeella Lempon Parkin kanssa
- Maa-ainesten kiertotalousalue Marjamäkeen
- Tavoitellaan Nysse-liikenteen matkustajamäärien kasvua. Erityisesti Valkeakoski – Lempäälä (Marjamäki) – Tampere linjan palvelutasoa kehitetään vuonna 2026.

Energiatehokkuuden edistämiseksi

- Julkisten alojen energiatehokkuussopimuksen toimenpideohjelman laatiminen. Energiatehokkuussopimukseen liittyminen ja toimenpideohjelman laatiminen ovat edellytyksiä energiatukien saamiseen energiakatselmuksiin ja energianhallinnan kehittämiseen.
- Hakkarin liikuntahallin peruskorjauksen energiansäästötakuuhanke. Tavoite säästää 500 MWh energiaa ja 50 000 euroa kuluja vuosittain.
- Kiinteistöjen energiakatselmuksot omana työnä.

Sopeutuminen ilmastonmuutokseen:

Ympäristö- ja rakennusvalvonta:

- Kunnan luonnon monimuotoisuusohjelman ja pohjavesialueiden suojelusuunnitelman mukaisten toimenpiteiden toteutus

Infrapalvelut:

- Kunnossapidossa laadukkaat niitot ja vieraslajien torjunta
- Vaikutuksiltaan merkittävien hulevesirakenteiden ylläpitoon ja korjaukseen panostaminen

Hallintosäännön mukaisesti esihenkilöille vahvistuu palvelusuunnitelman päätöksellä laskujen ja sisäisten erien hyväksymisoikeus. Muut mahdollisesti tarvittavat laskujen hyväksymisoikeudet annetaan hallintosäännön mukaisesti erillisellä palvelualueen johtajan viranhaltijapäätöksellä. Palvelualueiden johtajien laskujen hyväksymisoikeudet annetaan erillisellä kunnanjohtajan viranhaltijapäätöksellä.

Liitteet:

YHD Palvelusuunnitelma

YHD Palvelusuunnitelma 2026 sisäinen

YHD Palvelusuunnitelma 2026 ulkoinen

YHD Tehtävä- ja vastuualueiden esihenkilöt 2026

Toimivalta: Lempäälän kunnan hallintosäännön 9 luvun 2 §:n mukaan yhdyskuntalautakunta hyväksyy talousarvioon perustuvan palvelusuunnitelmansa.

Lisätietoja: yhdyskuntajohtaja Tiia Levonmaa, puh. 050 3839608, sähköpostit ovat muotoa etunimi.sukunimi@lempaala.fi

Esittelijä

Yhdyskuntajohtaja

Päätösehdotus

Yhdyskuntalautakunta päättää:

1. hyväksyä vuoden 2026 talousarvion palvelusuunnitelman määrärahat ja tuloarviot vastuualueittain liitteiden mukaisesti
2. todeta talousarvion tehtävä- ja vastuualueista vastaavat esihenkilöt liitteen mukaisesti
3. merkitä tiedoksi, että tehtäväalueiden esihenkilöt tarkistavat puolivuositain sitovien sisäisten erien ajantasaisuuden

Päätös

Tiedoksi

talouspalvelut